ارزیابی کارآیی یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی در روند یادگیری دانشجویان علوم آزمایشگاهی

دکترناهید جلا ل لو[1]، علی نوروزی عقیده، بهمن اسدی

مقاله پذیرفته شده به صورت پوستر در سیزدهمین همایش آموزش علوم پزشکی کشور - اردیبهشت ۱۳۹۱

مقدمه

مسئولیت مهم دانشگاه تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد می‌باشد که در آینده بتواند به خوبی از عهده وظایفی که جامعه به وی محول می‌نماید برآید. گروه‌های آموزشی پیراپزشکی و علوم پایه از زیر شاخه‌های مهم رشته پزشکی بوده و از بین آن‌ها رشته علوم آزمایشگاهی یکی از مهمترین گرایش‌های پاراکلینیک است. بی شک بدون تخصص و مهارت یک کارشناس آزمایشگاه یک پزشک نمی‌تواند تشخیص قطعی و دقیق بیماری را انجام داده و متعاقبا به درمان آن اقدام نماید. بنابراین برای بالا بردن توان و کارآیی یک دانش آموخته علوم آزمایشگاهی باید شیوه آموزشی در شرایط مناسب و تاثیرگذار قرار بگیرد. با توجه به لزوم به کارگیری مطالب و مفاهیم تئوری در یادگیری دروس عملی و بالعکس باید یک وحدت و ارتباط تنگاتنگ بین آزمایشگاه و کلاس درس ایجاد شود. بر اساس تجربیات پیشین و اظهار نارضایتی دانشجویان از عدم هماهنگی و تطبیق بین زمان، مفاهیم و سرفصل دروس مطالب ارائه شده در کلاس‌های عملی و نظری بر آن شدیم تا ارزیابی در جهت یکسان بودن یا نبودن اساتید دروس نظری و تئوری و اثرات آن بر یادگیری دو جانبه کلاس‌های آموزشی به عمل بیاوریم.

هدف و اهداف اختصاصی

افزایش انگیزه دانشجویان در یادگیری دروس عملی و نظری ارتقای سطوح آموزشی از به خاطر سپردن تا به صورت عملی انجام دادن و کاربردی کردن

بالا بردن ارتباط و همکاری بین مسئولین آزمایشگاه، دانشجویان و اساتید

مواد و روش‌ها

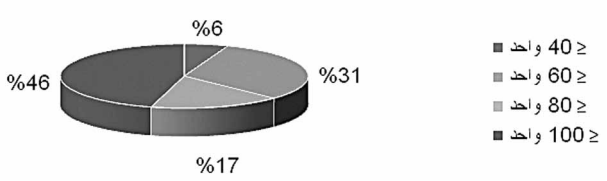
این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی بوده و برای انجام آن تعداد ۳۵ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی رشته علوم آزمایشگاهی که در سه دوره مختلف قرار داشتند به صورت تصادفی انتخاب شدند. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های خود ساخته که روایی و پایایی آن توسط صاحب نظران تایید شده بود استفاده شد. پرسشنامه‌ها مشتمل بر دو قسمت بود: بخش اول شامل مشخصات فردی و اطلاعات دموگرافیک بوده و قسمت دوم پرسشنامه سوالاتی در رابطه با نظر خواهی از دانشجویان و ارزیابی نظرات آنان از یکسان بودن و یا نبودن اساتید دروس نظری و عملی در سطوح مختلف و نحوه تاثیر گذاری آن بر یادگیری مطالب طراحی شده بود. پرسشنامه‌ها توسط محقق به صورت تک تک و یا جمع ایفا در دانشکده پیراپزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران بین دانشجویان توزیع شد و سپس جمع آوری گردید. در انتها اطلاعات خام با استفاده از نرم افزار Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۱ـ عضو هیات علمی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه آجا (نویسنده مسؤول)
آدرس الکترونیک: nahidjalallou@yahoo.com

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

نتایج و بحث

با توجه به آنالیز نتایج حاصل از پرسشنامه‌های جمع آوری شده، ۴۰ درصد دانشجویان (۱۴ نفر) بین ۸۰ تا ۱۰۰ واحد درسی را گذرانیده بودند (نمودار ۱) و۶۰ درصد دانشجویان (۲۱ نفر) یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی را در روند یادگیری مثبت ارزیابی کردند. همچنین ۵۸ درصد از دانشجویان از عدم هماهنگی زمانی بین مطالب ارائه شده در کلاس‌های نظری و عملی با اساتید مجزا شکایت داشتند که نسبت به افرادی که اظهار رضایت داشتند (۴/۱۱ درصد) بالاتر بود. به علاوه اکثر دانشجویانی که واحدهای درسی بیشتری را گذرانیده بودند نسبت به کسانی که در سال‌های پایین‌تر قرار داشتند مطالب ارائه شده در کلاس‌های نظری و عملی با اساتید یکسان را در فهم و به خاطر سپاری دروس مذبور مفیدتر می‌دانستند (جدول ۱).



نمودار ۱ – توزیع فراوانی مطلق و نسبی تعداد واحد درسی گذرانیده شده توسط دانشجویان

نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش در صورت یکسان بودن اساتید دروس نظری و عملی، روند یادگیری و به خاطرسپاری مطالب با اساتید یکسان بالاتر می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان از دستاوردهای مطالعه فوق در بهبود شیوه آموزش عملی دانشجویان در تمامی مقاطع تحصیلی و در برنامه‌های آموزشی آنان استفاده کرد و در هر ترم تحصیلی با توجه به امکانات دانشگاه مربوطه تا حد امکان آن را پیاده نمود.

جدول ۱ – توزیع فراوانی مطلق و نسبی میزان یادگیری دانشجویان از دروس عملی و نظری با اساتید یکسان به تفکیک واحد درسی گذرانیده شده

واحد درسی	میزان یادگیری				جمع
	ضعیف	متوسط	خوب	عالی	
تا ۴۰ واحد	۱(٪۵۰)	۱(٪۵۰)	۰(٪۰)	۰(٪۰)	۲(٪۶)
تا ۶۰ واحد	۲ (٪۱۸)	۳(٪۲۷)	۳(٪۲۷)	۳(٪۲۷)	۱۱(٪۳۱)
تا ۸۰ واحد	۱(٪۱۶/۶)	۱(٪۱۶/۶)	۱(٪۱۶/۶)	۳(٪۵۰)	۶ (٪۱۷)
تا ۱۰۰ واحد	۲(٪۱۲/۵)	۳(٪۱۸/۷۵)	۷(٪۴۳/۷۵)	۴(٪۲۵)	۱۶(٪۴۶)
جمع	۶ (٪۱۷)	۸ (٪۲۳)	۱۱(٪۳۱)	۱۰(٪۲۹)	۳۵(٪۱۰۰)

References

1- Stark P. Teaching and learning in the clinical setting: a qualitative study of the perceptions of students and teachers. Med Educ 2003 Nov; 37 (11): 980-990

2- Marofi Y, Kiamanesh A, Mehrmohammadi M, Aliasgari M. [Teaching assessment in higher education: an investigation of current approaches]. Journal of Curriculum Studies (JCS) 2007; 2 (5): 81-113.

3- Marsh HW. Multidimensional ratings of teaching effectiveness by students from different academic settings and their relation to student/course/instructor characteristics. Journal of Educational Psychology 1983; 75 (1): 66-155.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]